

Ozorków

Kategorie: Miejsca

Getto utworzono jesienią 1941 r. na tzw. wzgórzu wiatracznym, w obrębie ulic Partyzantów, Polnej i Krasickiego. Miało ono charakter półotwarty. Oficjalnie na jego teren prowadziły dwa wejścia; główne znajdowało się od ul. Średniej, drugie ulokowano od ul. Poprzecznej. Oprócz Rady Starszych kierowanej przez Szymona Barczyńskiego powstały Służba Porządkowa, Urząd Pracy i ambulatorium.

Warunki panujące w getcie były trudne, na co wpływ miały niewielka liczba zabudowań i przeludnienie, prawie 5 tys. osób. W jednym domu mieszkało kilka rodzin. Brak higieny wpływał na wzrost przypadków chorób zakaźnych: tyfusu, duru brzuszego czy cholery, skutkujących wysoką śmiertelnością.

Ozorkowscy Żydzi byli zmuszani do pracy na rzecz miasta. Zajmowali się sprzątaniami ulic, rozbiórką zniszczonych i starych budynków oraz pracowali przy budowie wałów regulujących koryto Bzury. Każdego dnia grupy żydowskich robotników opuszczały getto, do którego wracały wieczorami. Umożliwiało to nawiązywanie kontaktów i prowadzenie handlu wymiennego z pozostałą ludnością. Ludność w getcie zaś była zatrudniana w warsztatach tekstylnych i obuwniczych.

Pierwsze wywózki do [obozie zagłady w Chełmnie nad Nerem](#) rozpoczęły się w marcu 1942 r. W kwietniu 1942 r. na placu szkolnym przy ul. Słowackiego Niemcy przeprowadzili, podobnie jak w innych miastach, selekcję z podziałem na kategorię „A” i „B”. Oznaczeni literą „B” – ok. 2700 osób – musieli pozostać w szkole, skąd ciężarówkami zostali wywiezieni do Chełmna.

W dniach 21–22 maja 1942 r. wybrano ponad 1387 robotników, których tramwajami przewieziono do getta łódzkiego. Ostatnią grupę tysiąca Żydów wsiedlono do niego 20–21 sierpnia 1942 r., co zakończyło istnienie getta w Ozorkowie.

Źródła

APŁ, 278/1205, s. 1,3; AZIH, AJDC, 210/536; Kronika, t. 1.s. 186, 30.04.1941, ; t.2, s. 227, 23.05.1942 ; s. 235- 237, 25.05.1942, s. 255, 30-31.05.1942; D. Dąbrowska, Zagłada skupisk..., tab. 5, s. 161; Ozorków [w:] The Encyclopedia of Jewish life before and during the Holocaust, red. S. Spector, G. Wigoder, t. II, New York 2001, s. 959; Ozorków [w:] The Yad Vashem Encyclopedia of the Ghettos during the Holocaust, red. G. Miron, Sh. Shulani, t. II, Jerusalem 2009, s. 567-568.

Tagi

administracja żydowska deportacje eksterminacja

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 18-08-2025